

2018-07-12
S2018/04111/FS (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att utarbeta en nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården

Regeringens beslut

Socialstyrelsen får i uppdrag att samordna och stödja patientsäkerhetsarbetet på nationell nivå. I uppdraget ingår att utarbeta en nationell handlingsplan för hälso- och sjukvårdens arbete med ökad patientsäkerhet. Handlingsplanen bör innehålla övergripande mål- och fokusområden, åtgärder samt en plan för uppföljning på regional och nationell nivå. Planen ska kunna användas av landsting, regioner och kommuner för att genom regionala handlingsplaner etablera principer, prioriteringar och målsättningar för patientsäkerhetsarbetet. Uppdraget ska genomföras i samråd med myndigheter, huvudmän och andra berörda aktörer inom patientsäkerhetsområdet.

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda 2 000 000 kronor under 2018. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård och sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast 1 december 2018. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2019. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Socialstyrelsen ska informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) löpande om uppdragets utveckling. Uppdraget ska slutligt redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 december 2019. Rekvisition, återbetalning och redovisningar ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärende

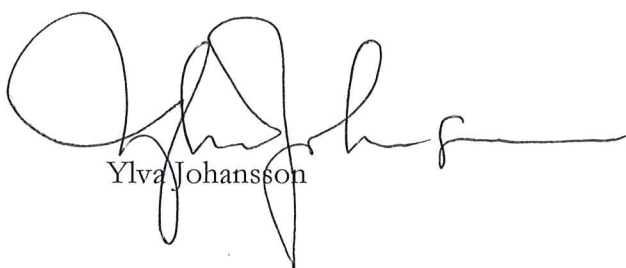
Den dåvarande regeringen genomförde 2011 en patientsäkerhetsreform med syfte att stärka det systematiska patientsäkerhetsarbetet i hälso- och sjukvården för att minska antalet vårdskador. Huvudmännen är ansvariga för hälso- och sjukvården och för att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete i enlighet med patientsäkerhetslagen (2010:659). Regeringen har under flera år genomfört insatser för att stödja implementeringen av reformen för att öka patientsäkerheten i vården. Socialstyrelsen har också haft i uppdrag att, i samråd med bl.a. flera myndigheter och Sveriges Kommuner och Landsting, utveckla ett samlat stöd för hälso- och sjukvården på patientsäkerhetsområdet. Under perioden 2013–2015 minskade också antalet vårdskador. Den senaste vårdskaderapporten från Sveriges Kommuner och Landsting från juni 2018 visar dock att det har skett en ökning av andelen vårdtillfällen med skador. Omräknat till nationell nivå betyder resultaten att cirka 110 000 patienter per år får vårdskador av varierande allvarlighetsgrad. 50 000 patienter drabbas av en vårdskada som medför förlängd sjukhusvistelse. Cirka 2 800 patienter får bestående men av varierande allvarlighetsgrad. Vid ungefär 1 400 dödsfall årligen bedöms vårdskadan ha varit en bidragande orsak till att patienten avled. De dominerande skadetyperna är vårdrelaterade infektioner, läkemedelsrelaterade skador, trycksår och fallskador. Merparten av dessa skador bedömdes som undvikbara. Kostnaden för de extra vård dagar som beror på vårdskador beräknas till cirka 9 miljarder kronor per år. Detta är cirka 13–14 procent av den totala kostnaden för sjukvård, som beräknas till cirka 65 miljarder kronor per år.

Regeringen ser behov av en nationell kraftsamling för att stärka huvudmännen i det systematiska patientsäkerhetsarbetet och att stärka arbetet med att förebygga vårdskador, inte minst mot bakgrund av ökningen av andelen vårdtillfällen med vårdskador. Hittills har arbetet med patientsäkerhet i huvudsak fokuserat på den specialiserade somatiska sjukhusvården. Regeringen bedömer att det därför finns behov av att utveckla patientsäkerhetsarbetet och att förebygga vårdskador inom fler områden såsom primärvården, psykiatri och den kommunala hälso- och sjukvården. Det finns också anledning att se över och utveckla arbetet med patientsäkerhet mot bakgrund av den strukturomvandling som nu har påbörjats inom hälso- och sjukvården från sjukhusdriven vård till primärvård.

Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram en nationell handlingsplan på patientsäkerhetsområdet och att stödja insatser och implementeringen i

hälso- och sjukvården. Syftet med handlingsplanen ska vara att utveckla och samordna arbetet med patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården. Handlingsplanen ska tas fram i nära samråd berörda myndigheter och organisationer, Sveriges Kommuner och Landsting, huvudmännens nya organisation kring kunskapsstyrning, professions- och patientorganisationer, experter inom patientsäkerhetsområdet samt privata vårdgivare.

På regeringens vägnar

Ylva Johansson

Erik Åhlin

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen

Regeringskansliets förvaltningsavdelning/EKOL

Utredningen om samordnad utveckling för god och nära vård (2017:01)

Kammarkollegiet

Inspektionen för vård och omsorg

Sveriges Kommuner och Landsting